

РЕЙ БРЕДБЪРИ МЪРТВИЯТ СЕЗОН

Превод от английски: Венцислав Божилов, 2008

chitanka.info

Сам Паркил въртеше метлата, разчистваше синия марсиански пясък.

— Готово. Погледни де! — Той посочи. — Виж само табелата. ХОТДОЗИТЕ НА САМ! Елма, не е ли прекрасна?

— Разбира се, Сам — каза жена му.

— Господи, ама че промяна! Де да можеха да ме видят момчетата от Четвъртата експедиция! Радостен съм, че съм в бизнеса, а останалите още набиват крак във войската. Ще натрупаме хиляди, Елма. Хиляди!

Жена му го изгледа дълго, без да каже нищо. Накрая попита:

— Капитанът, който застрелял онзи, дето си мислел, че трябва да убие всички останали хора от Земята. Как му беше името?

— Спендър. Абсолютен ненормалник. Голям особняк беше. О, капитан Уайлдър ли? Отлетял е за Юпитер, доколкото чух. Било издигане. Знаеш ли, струва ми се, че и той малко се смахна на Марс. Страшно докачлив, нали се сецаш. Ще се върне от Юпитер и Плутон след двайсетина години, ако изкара късмет. Това получи, задето не си затваряше устата. А докато той замръзва от студ, виж ме мен! Виж това място!

Намираха се на кръстопът, където се срещаха две пусти шосета и отново се разделяха в мрака. Именно тук Сам Паркил бе избрал да издигне паянтовата барака от алуминий, осветена от ярка бяла светлина и трясеща се от звуците на джубокса.

Спря да оправи бордюра от натрошено стъкло, който бе поставил покрай пътеката. Беше взел стъклото от едни стари марсиански постройки сред хълмовете.

— Най-добрата стока на двата свята! Първият човек на Марс с лавка за хотдог! Най-вкусният лук, чили и горчица! Не можеш да кажеш, че не си отварям очите на четири. Това са главните магистрали, а там е мъртвият град и полезните изкопаеми. Камионите от Селище 101 ще има да минават денонощно оттук! Зная къде да избира място, нали?

Жена му заразглежда ноктите на ръцете си.

— Мислиш ли, че тези десет хиляди работнически ракети от нов тип ще стигнат до Марс? — попита най-сетне.

— След около месец — отвърна той. — Какво смешно има?

— Не вярвам на земните хора — каза тя. — Ще повярвам, когато сама видя десетте хиляди ракети да пристигат със сто хиляди мексиканци и китайци в тях.

— Клиенти. — Той се наслади на думата. — Сто хиляди гладни души.

— Ако — каза бавно жена му, гледаше небето — няма атомна война. Не вярвам на атомните бомби. Толкова са много на Земята, че не се знае какво може да стане.

— О — каза Сам и продължи да мете.

С периферното си зрение забеляза синьо проблясване. Нещо се зарея нежно във въздуха зад него.

— Сам — чу гласа на жена си. — Един твой приятел е дошъл да те види.

Сам рязко се извъртя и се озова пред маската, която се носеше на вятъра.

— Пак ли ти! — възкликна Сам и вдигна метлата като оръжие.

Маската кимна. Бе изсечена от светлосиньо стъкло и бе надяната над тънка шия, под която се развяваше широка роба от тънка жълта коприна. От гънките се появиха две сребристи, сякаш плетени ръце. Устата на маската представляваше процеп, от който се носеха мелодични звуци, докато тя заедно с робата и ръцете ту се издигаше нагоре, ту се снишаваше.

— Господин Паркил, отново дойдох да говоря с вас — произнесе гласът зад маската.

— Нали ти казах, че не искам да те виждам тук! — викна Сам. — Ела де. Ще ти дам Заболяването!

— Вече прекарах Заболяването — каза гласът. — Аз съм един от малцината оцелели. Дълго боледувах.

— Тогава иди се крий сред хълмовете, където ти е мястото. Защо си дошъл да ме тормозиш? Съвсем неканен. По два пъти на ден.

— Не искаме да ви сторим нищо лошо.

— Аз обаче искам! — каза Сам и отстъпи назад. — Не обичам непознатите. Не обичам марсианци. Никога не бях виждал марсианец. Неестествено е. През всичките тези години се криете, а сега изведнъж ми се струпвате на главата. Остави ме на мира.

— Дойдохме по много важен въпрос — каза синята маска.

— Ако е заради земята, моя е. Построих си лавката за хотдог със собствените си ръце.

— В известен смисъл *наистина* е заради земята.

— Вижте какво — каза Сам. — Аз съм от Ню Йорк. Там, откъдето идвам, има още десет милиона като мен. А вие сте останали само няколко десетки, нямате градове, мотаете се из хълмовете без водачи, без закони, а сега ми се изтъпанчват да ми говорите за земята. Е, старото се отдръпва, за да отвори път на новото. Това е положението. Даваш и вземаш. Имам пистолет. Заредих го, след като си отиде сутринта.

— Ние, марсианците, сме телепати — каза студената синя маска. — Намираме се в контакт с един от градовете ви отгатък мъртвото море. Слушахте ли радио?

— Радиото ми е развалено.

— Значи не знаете. Има важна новина. Относно Земята...

Сребърната ръка направи знак. В нея се появи бронзова тръба.

— Нека ви покажа това.

— Пистолет! — изкрещя Сам Паркил.

Миг по-късно бе извадил собственото си оръжие от кобура и стреля в мъглата, в робата, в синята маска.

Маската остана за малко във въздуха. После копринената роба се свлече с тихо шумолене като малка циркова шатра, маската се спусна надолу и сребърните нокти изтракаха върху каменната пътека. Маската остана да лежи върху малка купчинка безмълвни бели кости и плат.

Сам стоеше задъхан.

Жена му се олюляваше над купчинката.

— Това не е оръжие — каза тя и се наведе. Вдигна бронзовата тръба. — Искаше да ти покаже някакво съобщение. Написано е със странна писменост, само сини змии. Не мога да го разчета. Ти можеш ли?

— Не, това е марсианско картинно писмо. Кой знае какво е. Остави го! — Сам трескаво се огледа. — Може да има и други! Трябва да го махнем оттук. Донеси лопатата!

— Какво си решил да правиш?

— Ще го погребя, разбира се!

— Не биваше да стреляш по него.

— Да, стана грешка. По-бързо!

Тя мълчаливо му донесе лопатата.

В осем часа Сам отново метеше машинално пред лавката. Жена му седеше със скръстени ръце на ярко осветения праг.

— Съжалявам, че стана така — каза той. Погледна я и извърна очи. — Разбираш, че стана по чиста случайност.

— Да — каза жена му.

— Стана ми страшно гадно, когато го видях да измъква онова оръжие.

— Какво оръжие?

— Добре де, взех го за оръжие! Съжалявам, съжалявам! Колко пъти трябва да го кажа!

— Ш-ш-ш. — Елма сложи пръст на устните си. — Тихо.

— Не ми пука — изсумтя той. — Зад мен е цялата компания Земни селища! Тези марсианци няма да посмеят...

— Виж — каза Елма.

Той погледна към дъното на мъртвото море. Изпусна метлата. Вдигна я, отвори уста, от нея капна малка капка слюнка. Изведнъж се разтрепери целият.

— Елма, Елма, Елма!

— Идат — каза Елма.

По древното морско дъно, подобно на сини призраци, подобно на син дим се носеха десетина високи марсиански пясъчни кораба със сини платна.

— Пясъчни кораби! Но тях вече ги няма, Елма. Пясъчните кораби вече не съществуват!

— Приличат ми точно на такива — каза тя.

— Но властите ги конфискуваха всичките! Натрошиха ги, а няколко продадоха на търг! Аз съм единственият в цялата проклета територия, който притежава кораб и може да го управлява.

— Вече не. — Тя кимна към морето.

— Бързо! Да се махаме оттук!

— Защо? — бавно попита тя, очарована от марсианските кораби.

— Защото ще ме убият! Бързо, влизай в пикапа!

Елма не помръдна.

Наложил се да я завлече насила зад бараката, където чакаха две машини — пикапът, който използваше редовно допреди около месец, и старият марсиански пясъчен кораб, който бе купил просто така на един

търг и с който през последните три седмици бе пренасял материали по гладкото морско дъно. Едва сега се сети. Двигателят на пикапа лежеше изваден на земята — вече втори ден се занимаваше с него.

— Пикапът май не е във форма — отбеляза Елма.

— Пясъчният кораб. Качвай се!

— И да те оставя да ме возиш в пясъчен кораб? Как пък не!

— Качвай се! Мога да го управлявам.

Натика я вътре, скочи зад нея, сграбчи кормилото и завъртя кобалтовото платно да улови вечерния ветреца.

Звездите светеха ярко, сините марсиански кораби се носеха по шепнещите пясъци. Собственият му кораб отначало не искаше да помръдне, но той се сети за котвата и побърза да я вдигне.

— Хайде!

Вятърът понесе устремно пясъчния кораб по дъното на мъртвото море, над отдавна погребани кристали, покрай полуизправени стълбове, изоставени докове от мрамор и месинг, покрай мъртви бели шахматни градове и пурпурни подножия на хълмове към далечината. Марсианските кораби станаха по-малки, след това подгониха кораба на Сам.

— Май им дадох да разберат, за Бога! — викна Сам. — Ще докладвам в Ракетната корпорация. Ще ми дадат закрила! Доста съм бърз.

— Можеха да те спрат, ако искаха — уморено рече Елма. — Просто не им се занимаваше.

Той се изсмя.

— Как пък не. Защо им е да ме оставят? Не, просто не бяха достатъчно бързи, това е.

— Мислиш ли? — Елма кимна към нещо зад него.

Той не се обърна. Усети студен полъх. Боеше се да се обърне. Долови нещо на седалката зад себе си, нещо крехко като дъх в студена утрин и синьо като дим от хикория по здрач, нещо като стари бели дантели, като снежинки, като тънък чуплив скреж върху земята.

Чу се звън като от чупене на тънка стъклена чиния. Смях. И отново тишина. Той се обърна.

Момичето седеше спокойно на пейката при кормилото. Китките ѝ бяха тънки като висулки, очите — ясни като луните и също тъй големи, спокойни и бели. Вятърът духаше в лицето ѝ и тя се

вълнуваше като отражение в студена вода, коприната се развяваше около крехкото ѝ тяло като струйки син дъжд.

— Върнете се — каза тя.

— Няма. — Сам трепереше с фините деликатни тръпки на ужаса, подобно на увиснал във въздуха стършел, неспособен да избере между страха и омразата. — Махай се от кораба ми!

— Това не е ваш кораб — каза видението. — Той е стар като света ни. Плавал е по пясъчните морета преди десет хиляди години, когато те са шептели и доковете са оставали празни, а вие дойдохте и го откраднахте. А сега обърнете и се върнете при кръстопътя. Трябва да разговаряме. Случи се нещо важно.

— Махай се от кораба ми! — каза Сам. Измъкна пистолета от скърцащия кожен кобур. Насочи го внимателно. — Скачай, докато преброя до три, или...

— Недейте! — извика момичето. — Няма да ви направя нищо. Нито пък някой от другите. Идваме с мир!

— Едно — каза Сам.

— Сам! — обади се Елма.

— Чуйте ме — каза момичето.

— Две — твърдо рече Сам.

— Сам! — извика Елма.

— Три — каза Сам.

— Ние само... — каза момичето.

Пистолетът изтреця.

На слънчевата светлина снегът се топи, кристалите се изпаряват, превръщат се в нищо. В светлината на огъня парите танцуват и изчезват. В кратера на вулкана крехките неща се пръсват и изчезват. От изстрела, от огъня, от сътресението момичето се нагъна като мек шал, стопи се като кристална статуетка. Вятърът отнесе онова, което бе останало от нея — лед, снежинка, дим. Мястото до кормилото опустя.

Сам прибра пистолета, без да погледне жена си.

— Сам — прошепна тя над осветеното от луните пясъчно море минута по-късно. — Спри кораба.

Той обърна към нея преbledнялото си лице.

— Не, няма да го направиш. Няма да ме оставиш, не и след цялото това време.

Тя погледна ръката му, докосваща пистолета.

— Мисля, че ти би го направил. Всъщност сигурна съм, че би го направил.

Той рязко завъртя глава, стиснал здраво кормилото.

— Елма, това е лудост. Още малко и ще стигнем града, всичко ще е наред!

— Да — студено отвърна жена му и легна назад.

— Елма, изслушай ме.

— Няма нищо за слушане, Сам.

— Елма!

Минаваха край едно малко бяло шахматно градче и в своето безсилие, в яростта си той изстреля шест куршума в кристалните кули. Градът се разпадна в душ древно стъкло и пръснат кварц. Изчезна като направен от сапун. Вече не съществуваше. Той се разсмя, стреля отново и последната кула, последната шахматна фигура се подпали и се понесе към звездите на сини парченца.

— Ще ги науча аз! Всичките ще ги науча!

— Давай, Сам, научи ни. — Тя лежеше в сенките.

— Ето още един град! — Сам зареди пистолета. — Гледай само как ще го подредя!

Призрачните сини кораби се появиха зад тях и започнаха неумолимо да нарастват. Отначало той не ги видя. Чу единствено високото свистене, писъка на стомана в пясък — това бе звукът на остриите като бръснач носове, разсичащи морското дъно, червените и сини знамена се развяваха. В светлосините кораби имаше тъмносини фигури, мъже с маски, мъже със сребристи лица, мъже със сини звезди вместо очи, мъже с изваяни златни уши, мъже с бузи от метални листа и инкрустирани с рубин устни, мъже със скръстени ръце, мъже, които го преследваха. Марсиански мъже.

Един, два, три, броеше ги Сам. Марсианските кораби приближаваха.

— Елма, Елма, не мога да им избягам на всичките!

Елма не отговори, дори не се надигна от мястото си.

Сам стреля осем пъти. Един от пясъчните кораби се разпадна — платното, изумруденият корпус, бронзовите рифови връзки, луннобялото кормило и всички образи в него. Маскираните мъже се забиха в пясъка и се разпаднаха в оранжеви пламъци и дим.

Но другите кораби все така приближаваха.

— Много са, Елма! — извика той. — Ще ме убият!

Пусна котвата. Безсмислено бе. Платното се спусна и се нагъна с шепот. Корабът спря. Вятърът спря. Пътуването спря. Марс стоеше замръзнал, докато великолепните марсиански съдове обикаляха колебливо около него.

— Човече от Земята — обади се нечий глас някъде отгоре. Раздвижи се сребриста маска. Рубинените устни заблестяха едновременно с думите.

— Нищо не съм направил!

Сам гледаше наобиколилите го лица — най-малко сто. На Марс не бяха останали много марсианци — общо сто, най-много сто и петдесет. И сега повечето от тях бяха тук, в мъртвото море, във възкресените си кораби, край мъртвите си шахматни градове, един от които току-що се бе пръснал като улучена с камък кристална ваза. Сребристите маски проблясваха.

— Беше грешка — умолително каза той, докато слизаше от кораба си. Жена му остана да лежи като мъртва на дъното. — Дойдох тук като всеки честен предприемчив бизнесмен. Взех малко материали от една разбила се ракета и си построих най-хубавата лавка, която сте виждали, на онзи кръстопът... знаете къде е. Трябва да признаете, че ме бива като строител. — Сам се разсмя и се огледа. — И тогава се появи онзи марсианец... зная, че ви е бил приятел. Смъртта му бе злополука, уверявам ви. Исках само да имам лавка за хотдог, единствената лавка на Марс, първата и най-важна от всички. Разбирате ли? Щях да предлагам най-хубавите проклети хотдози, с чили и лук, и портокалов сок.

Сребристите маски останаха неподвижни, пламтящи на лунната светлина. Жълти очи светеха към него. Усети как стомахът му се свива, стяга се, става на камък. Захвърли пистолета в пясъка.

— Предавам се.

— Вземете оръжието си — казаха в хор марсианците.

— Какво?

— Оръжието. — Ръка от скъпоценни камъни махна над синия нос на един от корабите. — Вземете го. Махнете го.

Без да повярва на чутото, той вдигна пистолета.

— А сега — продължи гласът, — обърнете кораба и се върнете при лавката си.

— Веднага ли?

— Веднага — каза гласът. — Няма да ви направим нищо лошо. Побягнахте, преди да успеем да ви обясним. Елате.

Огромните кораби обърнаха леко като лунни перца. Подобните им на криле платна заплующаха, сякаш ръкопляскаха. Маските святкаха, обръщаха се, проблясваха в сенките.

— Елма! — Сам се качи тежко в кораба. — Ставай, Елма. Връщаме се.

Беше развълнуван. От облекчение говореше почти несвързано.

— Няма да ми направят нищо лошо. Няма да ме убият, Елма. Ставай, мила, ставай.

— Какво... какво? — Елма бавно примига. Корабът потегли отново. Тя се надигна като в полусън на мястото си и се отпусна като чувал с камъни, без да каже нищо повече.

Пясъкът се плъзгаше под кораба. След половин час бяха отново на кръстопътя, корабите бяха хвърлили котва и всички бяха слезли.

Водачът им застана пред Сам и Елма. Маската му бе от кован полиран бронз, очите — тънки, безкрайно синьо-черни цепки, устата — процеп, пред който излизаха думите.

— Отваряйте лавката си — каза гласът. Ръка в диамантена ръкавица му махна. — Пригответе провизиите, храната, странните си вина, защото тази вечер е наистина велика!

— Искате да кажете, че ще ми позволите да остана тук? — каза Сам.

— Да.

— И не ми се сърдите?

Маската бе сурова, изрязана, студена и сляпа.

— Пригответе си лавката — тихо каза гласът. — И вземете това.

— Какво е това?

Сам запримигва към сребърния свитък, върху който танцуваха подобни на змии йероглифи.

— Това е документ за собственост върху цялата територия от сребърните планини до сините хълмове, от мъртвото солено море до далечните долини от лунен камък и изумруд — каза Водачът.

— И всичко т-т-това мое? — заекна ошашавен Сам.

— Ваше.

— Имот от сто хиляди квадратни мили?

— Да.

— Чу ли, Елма?

Елма седеше на земята със затворени очи, опряла гръб на алуминиевата лавка за хотдог.

— Но защо... защо... защо ми давате всичко това? — попита Сам, мъчеше се да надникне в металните процепи на очите.

— Това не е всичко. Вземете.

Появиха се други шест свитъка. Бяха съобщени имена, описани територии.

— Та това е половината Марс! Притежавам половината Марс! — Сам стисна свитъците в юмруци. Размаха ги към Елма и избухна в безумен смях. — Елма, чу ли?

— Чух — каза тя, гледаше небето.

Сякаш очакваше нещо. Вече бе започнала да се съживява по малко.

— Благодаря, много ви благодаря — каза Сам на бронзовата маска.

— Сега е голямата нощ — каза маската. — Трябва да сте готов.

— Ще съм готов. Какво... изненада ли има? Да не би ракетите от Земята да пристигат един месец по-рано? Всичките десет хиляди ракети със заселници, миньори, работници и жените им? Всичките сто хиляди души? Няма ли да е страхотно, Елма? Виждаш ли, нали ти казах. Нали ти казах, в онова градче там няма да има само хиляда души. Ще дойдат още петдесет хиляди, месец по-късно — още сто хиляди, а към края на годината ще са милион. А моята лавка за хотдог ще е единствената на най-оживения път към мините!

Маската се зарея на вятъра.

— Оставяме ви. Пригответе се. Земята е ваша.

На лунната светлина старите кораби се обърнаха и потеглиха над движещите се пясъци подобно на метални цветчета на някакво древно цвете, на сини перца, на огромни и тихи кобалтови пеперуди. Маските блестяха и трепкаха, докато последният проблясък, последната синя искрица не изчезна сред хълмовете.

— Елма, защо го направиха? Защо не ме убиха? Нима не знаят? Какво им е станало? Елма, не разбираш ли? — Той я разтърси за рамото. — Притежавам половината Марс!

Тя гледаше нощното небе и чакаше.

— Хайде — каза той. — Трябва да се приготвим. Кренвиршите трябва да са врели, хлебчетата да се затоплят, да се приготви чили, да се обели и нареже лук, да извадим подправките, да приготвим кърпите, да почистим! Хей! — Затанцува от радост. — Ох, как само се радвам! Да, страшно се радвам! — пропя фалшиво. — Днес е щастливият ми ден!

Трескаво свари кренвирши, нарязва хлебчета, накълца лук.

— Само си помисли, онзи марсианец каза — изненада. Това може да означава само едно, Елма. Онези сто хиляди са подранили, пристигат тази вечер! Ще е претъпкано! Дни наред ще работим без почивка заради всички туристи, които ще се появят тук. Помисли само какви пари ще изкараме!

Излезе навън и погледна към небето. Не видя нищо.

— Сигурно всеки момент — каза той, вдиша с радост прохладния въздух, вдигна ръце и се потупа по гърдите. — А-а-ах!

Елма не каза нищо. Белеше картофи за пържене, без да сваля очи от небето.

— Сам — каза след половин час. — Ето я. Погледни.

Той погледна и я видя.

Земята.

Изгряваше над хълмовете пълна и зелена, приличаше на скъпоценен камък.

— Милата Земя — прошепна нежно той. — Прекрасната ми Земя. Прати ми гладните и жадните. Нещо... как продължаваше това бе? Прати ми своите гладни, Земя. Сам Паркил ги чака, кренвиршите са врели, чилито е готово, всичко е подредено. Хайде, Земя, прати ми ракетите си!

Отдалечи се малко, за да огледа лавката. Ето я — съвършена като току-що снесено яйце върху сухото морско дъно, единственото ядро светлина и топлина сред стотиците мили самота и пустош. Бе като сърце, биещо самотно в огромно тъмно тяло. Испита едва ли не печал, докато гледаше гордостта си с насълзени очи.

— Наистина те кара да се смириш — каза той сред миризмите на кренвирши, топли хлебчета и масло. — Елате — покани той звездите в небето. — Кой ще се осмели пръв?

— Сам — каза Елма.

Земята се промени в черното небе.

Подпали се.

Част от нея като че ли се разлетя на милиони парчета, сякаш експлодира някакъв гигантски пъзел. Цяла минута горя със зловещ пламък, стана тройно по-голяма, после помръкна.

— Какво беше това? — попита Сам, взрян в зеления пожар в небето.

— Земята — каза Елма, стиснала ръце.

— Не може да е Земята, не може да е Земята! Не, това не е Земята! Не може да бъде.

— Искаш да кажеш, че не ти се вярва да е Земята — каза Елма и го погледна. — Това ли имаш предвид?

— Не е Земята... о, не, *не може да бъде!* — проплака той.

Стоеше неподвижно с отпуснати ръце, зяпнал, с широко отворени невиждащи очи.

— Сам — повика го тя. За първи път от дни в очите ѝ имаше живец. — Сам?

Той гледаше нагоре към небето.

— Е — каза тя. Около минута се оглеждаше мълчаливо. После пъргаво преметна една мокра кърпа през ръка. — Запали още лампи, пусни музиката, отвори вратата. Следващата пратка клиенти ще пристигне след около милион години. Трябва да се приготвим, да.

Сам не помръдваше.

— Какво чудно място за лавка за хотдог — каза тя.

Взе клечка за зъби от една чаша и я пхна между резците си.

— Ще ти издам една малка тайна, Сам — прошепна, като се наведе към него. — Май започва мъртвият сезон.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.